

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/174

KARAR NO : 1983/701

OZET: Siyasi partilerle ilişkileri görülen kuruluş ve derneklerin yönetici ve üyelerinin, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan suçlarına ait davanın, 1402 sayılı yasa'nın 13. maddesindeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : İsrail Çevik ve arkadaşları.

O L A Y : 1-Olay günü (11.3.1977) sanıklardan Hasan Albay'ın üzerinde ruhsatsız olarak taşıdığı tabanca ile Ülkü-Tek Derneğine girdiği ve burada yapılan aramada üzerinden tabanca ve mermilerin çıktığı, dernekte bulunan diğer suç aletleri tabanca, mermiler ve dinamitlerin bulunduğu yerde sanıklardan Mehmet Seylan, Mehmet Bulut, Atilla Doğan, Yılmaz Çaylak ve Mehmet Korkmaz'ın buldukları, dolayısıyla bu suç aletlerinin kendilerine ait olduğu, dernek 2.başkanı Kemal Atağ ile dernek üyesi Hayrettin Nuhoglu'nun da olay sırasında dernekte bulunduğu, İstanbul C.Savcılığı'nca ileri sürülerek sanıklardan Hasan Albay'ın eylemine uyan 6136 sayılı yasa'nın 13. ve ek maddesi, diğer sanıkların 6136 sayılı yasa'nın 13. ve ek maddesi ile TCY.nın 264/5.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

2-Ülkücü Teknik Elemanlar Derneği (Ülkü-Tek) isimli derneğin Beşiktaş Çırağan caddesi 1/4 de bulunan idare merkezinde olay günü (11.3.1977) emniyetçe yapılan arama sırasında, dernek binasının çatı katında bir adet astra marka 7.65 mm çaplı 4000 numaralı tabanca ile 7 adet fişek ve 5 adet beze sarılmış fitilli bomba bulunduğu sonuç olarak adı geçen derneğin yöneticileri olan sanıklar İsrail Çevik, Hüseyin Pamukçuoğlu ve Kerim Taş'ın adı geçen suç eşyalarını dernekte buldukları İstanbul C.Savcılığınca ileri sürülerek eylemlerine uyan 6136 sayılı yasa'nın 13. ve ek maddesi ile TCY.nın 264/5.maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle ek iddianameyle kamu davası açılmıştır.

İstanbul 7.Asliye Ceza Mahkemesi:6.3.1981 günü,1977/632,1981/113 sayı ile; sanıklara atılı eylemin sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olduğu ve 1402 sayılı yasa'nın 15.maddesinde yazılı suçlar arasında yer aldığı,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi:22.9.1981 günü, 1981/236-937 sayı ile; sanıklara atılı suçların 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a madde-

.../...

sinde öngörülen sürede işlenmediği, mahkemelerinde görülmekte olan davalarla ortak genel amaç bağlantısı içerisinde işlendiğini gösteren dosyada hiçbir belge bulunmadığı gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

Dosya oluşmuş görev uyumsuzluğunun çözümlenmesi için İstanbul C. Savcılığının 23.2.1982 günlü yazıları ilişikinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 26.12.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, C. Başsavcılığının askeri yargı yerinin görevli olduğunu belirten düşünce yazısı okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çamioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Atılı suçlar, İstanbul ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan önceki bir tarihte, 11.3.1977'de işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinde yer alan sanık anlatımları ile bunu doğrulayan İstanbul Emniyet Müdürlüğüne ait 3.5.1977 gün, 19692 sayılı yazıdan; sanıklardan İsrail Çevik'in Ülkü-Tek derneğinin yönetim kurulu başkanı, Hüseyin Tavukçuoğlu ve Kemal Taş'ın yönetim kurulu üyeleri oldukları, ülkücü kuruluşların yasal birer dernek olmalarına karşın, amaçları dışında çıkararak faaliyette bulunmalarından dolayı haklarında açılmış bir davanın sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olması karşısında, sanıklara atılı suçun da ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Bu durumda, sanıklardan bir bölümünün (Ülkücü Teknik Elemanlar Derneği) Ülkü-Tek derneği üyesi olması, ülkücü derneklerin ise Milliyetçi Hareket Partisi ile ilişkili bulunması nedeniyle davanın, 1402 sayılı yasa'nın 2310 sayılı yasa ile ek-1. maddesinin "sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine giren suçları işleyen siyasi partilerin her kademe ve yan kuruluşlarının yönetici ve üyeleri ile siyasi partilerle ilişkileri görülen diğer kuruluş ve derneklerin yönetici ve üyelerinin suç dosyaları hakkında soruşturma ve yargılama yapmaya, parti genel merkezlerinin bulunduğu yer sıkıyönetim komutanlıkları nezdindeki askeri mahkemeler yetkilidir" hükmü uyarınca 13. maddedeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın askeri yargı yerinde görülmesi, diğer sanıkların ise CMU. Yasası'ı

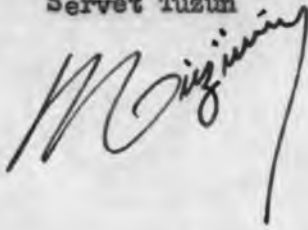
3.ve 353 sayılı yasa'nın 18.maddeleri uyarınca aynı yargı yerinde yargılanmaları gerekir.

Bu nedenle,İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın,niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine,bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 22.9.1981 günlü,1981/236-937 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,26.12.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

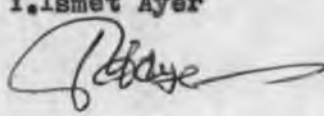
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

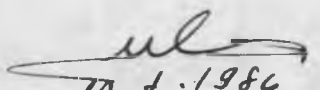
Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Arsoy

10.1.1984

D/E